

NÕUKOGU SOOVITUS,**13. juuli 2018,****milles käsitletakse Slovakkia 2018. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Slovakkia 2018. aasta stabiilsusprogrammi kohta**

(2018/C 320/24)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 22. novembril 2017 vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2018) algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 17. novembril 2017 välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste sammast. Euroopa Ülemkogu kiitis 22. märtsil 2018 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid. Samuti võttis komisjon 22. novembril 2017 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011 ⁽²⁾ alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles Slovakkia ei nimetatud ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovitusel euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel kohta, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 22. märtsil 2018. Nõukogu võttis 14. mail 2018 vastu soovitusel euroala majanduspoliitika kohta ⁽³⁾ („euroala soovitus“).
- (2) Kuna Slovakkia rahaühik on euro ning majandus- ja rahaliidu riigid on üksteisega tihedalt seotud, peaks Slovakkia tagama euroala soovitusel täieliku ja õigeaegse täitmise, nagu on kajastatud allpool esitatud soovitusel, eelkõige soovitusel 1.
- (3) 2018. aasta aruanne Slovakkia kohta avaldati 7. märtsil 2018. Selles hinnati Slovakkia edusamme nõukogu poolt 11. juulil 2017 vastu võetud riigipõhiste soovitusel ⁽⁴⁾ täitmisel, varasematel aastatel vastu võetud riigipõhiste soovitusel järeelmeetmeid ja Slovakkia edusamme strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel.
- (4) Slovakkia esitas 25. aprillil 2018 oma 2018. aasta riikliku reformikava ja 2018. aasta stabiilsusprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.

⁽¹⁾ EÜTL 209, 2.8.1997, lk 1.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELTL 306, 23.11.2011, lk 25).⁽³⁾ ELT C 179, 25.5.2018, lk 1.⁽⁴⁾ ELT C 261, 9.8.2017, lk 1.

- (5) Asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi on võetud arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide 2014.–2020. aasta programmide koostamisel. Nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013⁽¹⁾ artikliga 23, võib komisjon juhul, kui on vaja toetada asjaomaste nõukogu soovitude rakendamist, nõuda, et liikmesriik vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks nende muutmise ettepanekud. Suunistes, kuidas rakendada meetmeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega, esitas komisjon täiendavad üksikasjad selle kohta, kuidas ta kõnealust sätet kavatses kasutada.
- (6) Slovakkia suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa. 2018. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt kavatses valitsus vähendada valitsemissektori nominaalset eelarvepuudujääki 2018. aastal 0,8 %-ni SKPst ja 2021. aastaks järk-järgult 0,0 %-ni SKPst. Keskpika perioodi eelarve-eesmärk – struktuurne puudujääk 0,5 % SKPst – saavutatakse eeldatavasti 2020. aastal. 2018. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse järk-järgult langema 49,3 %-lt SKPst 2018. aastal 43,3 %-le SKPst 2021. aastaks. Nende eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on usutav. Siiski ei ole ammendavalt kirjeldatud meetmeid, mida on vaja, et alates 2019. aastast saavutada kavandatud eelarvepuudujäägi eesmärgid. Eelarve täitmise prognoositavust vähendab asjaolu, et eelarve sisaldab üldist kulukategooriat ehk nn eelarvereservi, mis moodustab eelarvest märkimisväärse osa (0,7 % SKPst) ja mida saab kasutada sihtotstarbelisteks meetmeteks.
- (7) 11. juulil 2017 soovitas nõukogu Slovakkial tagada, et valitsemissektori esmaste netokulude⁽²⁾ nominaalne kasvumäär ei ületaks 2018. aastal 2,9 %, mis vastab iga-aastasele struktuursele kohandusele 0,5 % SKPst. Samal ajal märgiti, et 2018. aasta eelarvekava hindamisel ja sellele järgneval 2018. aasta eelarvetulemuste hindamisel tuleb eesmärgina nõuetekohaselt arvesse võtta sellise eelarvepoliitika seisundi saavutamist, mis aitab kaasa nii käimasoleva majanduse elavnemise tugevdamisele kui ka riigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamisele. Vastavalt komisjoni hinnangule Slovakkia majanduse elavnemise tugevuse kohta, milles võeti nõuetekohaselt arvesse kestlikkusprobleeme, ei ole selles suhtes mingeid muid elemente vaja arvestada. Komisjoni 2018. aasta kevadprognoosi kohaselt on 2018. aastal oht sellest soovitusest oluliselt kõrvale kalduda.
- (8) Võttes arvesse, et Slovakkia prognoositav SKP lõhe on 1,2 %, ei tohiks valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär 2019. aastal ületada 4,1 %, mis vastab struktuursele kohandusele 0,5 % SKPst, mis tuleneb stabiilsuse ja kasvu pakti raames ühiselt kokku lepitud eelarvekohanduste maatriksist. Kui poliitikat ei muudeta, on oht, et Slovakkia kaldub 2018. ja 2019. aasta kõrvalekallete koondmõju tõttu 2019. aastal sellest nõudest oluliselt kõrvale. Üldiselt on nõukogu seisukohal, et alates 2018. aastast tuleks võtta stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete täitmise tagamiseks vajalikke meetmeid.
- (9) Slovakkia riigi rahandus seisab endiselt silmitsi pikaajaliste riskidega. Tervishoiukulud ohustavad jätkuvalt riigi rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust, kuna tervishoiu kulutõhususe suurendamine on Slovakkias endiselt probleemne. Pikas perspektiivis eeldatakse, et avaliku sektori kulutused tervishoiule suurenevad 1,2 protsendipunkti võrra SKPst, ületades liidu keskmiseks suurenemiseks prognoositavat 0,9 protsendipunkti SKPst. Pensionisüsteemi pikaajaline jätkusuutlikkus on peamiselt tänu pensioniea automaatsele tõstmisele järk-järgult paranenud, sest seeläbi on pikas perspektiivis vähendatud vananemisega seotud kulude eeldatavat suurenemist.
- (10) Tervishoiusüsteemi kulutõhususe parandamiseks on küll võetud meetmeid, nagu eelkõige kulutuste tasuvuse läbivaatamine, kuid ressursside kasutamise optimeerimisel on endiselt väga palju arenguruumi. Teenuste ühtlustamist, haiglaressursside paremat haldamist ja tulemuslikuma hooldussüsteemi loomist võimaldava ulatusliku tervishoiureformi kavandamisel ei ole edusamme tehtud. Endiselt kasutatakse palju haiglateenuseid, sh kõrge krooniliste haigustega patsientide haiglasse võtmise määr ja liidu keskmist ületavad väljakirjutusmäärad

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁽²⁾ Valitsemissektori esmased netokulud saadakse, kui valitsemissektori kogukuludest arvatakse maha intressikulud, liidu programmidele tehtavad kulutused, mis kaetakse täielikult liidu fondide tuludest, ja kaalutusõigusevälistatud muudatused töötuskindlustushüvitise kuludes. Valitsemissektori rahastatud kapitali kogumahutused põhivarasse on jaotatud nelja aasta peale. Kaalutusõigusel põhinevad tulumeetmed või õigusaktide kohane tulude suurendamine arvatakse sisse. Ühekordsed tulu- ja kulumeetmed arvatakse välja.

ning lisaks suhteliselt madalad voodikohtade täitumuse määrad. Esmatasandi tervishoiu sektori tugevdamisega saab küll vähendada haiglate suurt koormust, kuid probleemiks on perearstide puudus, mida võimendab ka nende ebahühtlane geograafiline jaotus. Tulevikule mõeldes teeb muret ka perearstide vanuseline koosseis. Lisaks ei ole kavandamisest kaugemale jõudnud mitu meetet, millega parandada tervishoiusüsteemi kulutõhusust, nagu näiteks diagnoosiga seotud rühmapõhise maksesüsteemi täies ulatuses rakendamine ja e-tervishoiusüsteemi tõhus kasutuselevõtt. Tõenäoliselt esineb nende puhul tulevikus veel viivitusi ja rakendamisel ilmnevaid probleeme.

- (11) Maksutulud on kiire majanduskasvu toel järjest suuremad ning käib töö selle nimel, et parandada maksukuulekust ja vähendada Slovakkia suurt käibemaksulõhet. Teadus- ja arendustegevust edendavaid maksusoodustusi küll suurendati, kuid kinnisvaramaksu kui tuluallika osakaal on endiselt väike. Avaliku sektori kulutuste põhivalkondades kulude läbivaatamise jooksva programmiga seni saadud kogemused näitavad, et see on tulemuslik ja usaldusväärne vahend valitsemissektori kulutõhususe parandamiseks.
- (12) Tööturu areng on endiselt positiivne, millest annab tunnistust tööhõive kasv ja rekordiliselt madalal tasemel töötus. Sellegipoolest on pikaajalise töötuse määr jätkuvalt üks liidu kõrgeimast, mõjutades eelkõige ebasoodsas olukorras olevaid rühmi, näiteks madala kvalifikatsiooniga töötajaid, noori ja marginaliseeritud romasid. Tööturutingimuste parandamise tulemusel on mõnes majandussektoris juba märke oskustööjõupuudusest. Tööturul on selgelt näha piirkondlikud erinevused, sest tööpuudust esineb eelkõige Slovakkia idaosas ja tööjõupuudust eelkõige riigi lääneosas. Slovakkia on Euroopa Sotsiaalfondi toel alustanud pikaajaliste töötute integreerimise tegevuskava elluviimist. Kavaga luuakse eelkõige isikustatud teenused, sotsiaalse nõustamise teenus ja uus põhiprofiili koostamise süsteem. Siiski ei ole elluviimise tulemusel seni näha olulist struktuurset paranemist. Endiselt on puudujääke riiklike tööturuasutuste töökoormuse kergendamiseks erasektori partnerite ja valitsusväliste organisatsioonidega tehtavas koostöös ning personaalne nõustamine on alles varases etapis. Lisaks ei võimalda pikaajaliste töötute ebapiisav eristamine täiel määral suunata neid edaspidi aktiveerimismeetmeid kasutama. Koolitus- ja ümberkvalifitseerumise programme on tugevdatud, kuid mitte piisavalt ning nende kavandamisel jääb vajaka pikaajaliste töötute ja ebasoodsas olukorras olevate rühmadega arvestamisest. Lisaks osaleb õppetöös endiselt väga vähe täiskasvanuid ja ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele suunatud teise võimaluse haridust ei ole piisavalt arendatud. Töötushüvitise saamise kriteeriumid on ranged ja hüvitisi saadakse lühikest aega. Seetõttu suurem osa lühiajalisi töötuid töötushüvitist ei saa.
- (13) Sooline tööhõive- ja palgalõhe on tunduvalt suurem liidu keskmisest. Sünnitamises naiste madal tööhõive määr näitab, et mehed kasutavad harva pikka vanemapuhkust, ning sellele lisandub vähene paindliku töökorralduse võimaldamine ning lastehoiuteenuste piiratud taskukohasus ja kättesaadavus. Eriti madal on lastehoiuasutustes käimise määr alla kolmeaastaste laste seas.
- (14) Haridussüsteem ei aita Slovakkia sotsiaal-majanduslikule arengule piisavalt kaasa ja on igal tasandil alarahastatud. Tingimata on vaja lahendada probleemid, mis seonduvad haritustulemuste kvaliteediga, romade osalemisega kaasavas tavahariduses ning ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga õpilaste tulemusliku integreerimisega haridus- ja koolitussüsteemi. Haridustulemused ja põhioskuste tase on rahvusvaheliste standardite kohaselt endiselt nõrgad ning tugevalt mõjutatud õpilaste sotsiaal-majanduslikust taustast. Madala haridustasemega noorte osakaal on madal, kuid tõusuteel, ning haridustee poolelajätmisel on selgelt näha piirkondlikud erinevused. Kuigi õpetajate palku on kavas kuni 2020. aastani igal aastal 6 % tõsta, ei ole õpetajaamet endiselt populaarne, seda osalt põhikoolituse piiratuse ja kutsealase enesetäendamise võimaluste vähesuse tõttu. Roma õpilaste kaasavas tavahariduses osalemise suurendamise meetmete elluviimine kulgeb ülimalt loult, sest ebapiisav on nii rahaline tugi ja seire kui ka õpetajate koolitus kultuuridevaheliste küsimuste vallas.
- (15) Endiselt koormavad avalikku haldust ebatõhusus ja kitsaskohad, mis on tingitud ministriumidevahelisest vähesest koostööst ja sellest, et avalikus teenistuses ei järgita piisavalt poliitilise neutraliteedi põhimõtet. Avaliku teenistuse seaduse elluviimisel on aegamisi edusamme tehtud, kuid seni on vara öelda, kas sellega õnnestub personalihaldust parandada. Liidu vahendite juhtimise haldussuutlikkus ja tõhusus on endiselt piiratud ning personali voolavus on jätkuvalt suur, mida võib osaliselt seostada poliitilise tsükliga. Siiski on seda silmas pidades juba tugevdatud asepeaministri kantsleile kui kooskõlastaja rolli, et kantsleile saaks rakendavatele organisatsioonidele stabiilselt pakkuda järjepidevust ja institutsioonilisi eksperditeadmisi.

- (16) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid on esmatähtsad, et lahendada Slovakkias konkurentsivõime parandamise ning majanduskasvu ja töökohtade loomisega seotud peamisi probleeme. Slovakkia jäi 2017. aastal ilma teadusuuringute ja innovatsiooni 26 miljoni euroga rahastamisest peamiselt seetõttu, et valikukriteeriumide kohaldamisel ja hindajate valimisel esines probleeme, mis leidsid kinnitust läbiviidud kontrollimistes. Kui rakendamise kiirendamiseks ei võeta sobivaid meetmeid, on väga tõenäoline, et kaotatakse veel üks osa eraldatud rahalistest vahenditest. Projektide valimise määra suhtes on jõutud sinnamaani, et praeguseks programmitöö perioodiks eraldatud vahenditest on hõlmatud üle poole, kuid kohapealsel elluviimisel on toetuse saajatele välja makstud kokku ainult 11 % eraldistest.
- (17) Avaliku halduse vähenenud efektiivsus mõjutab ka teisi sektoreid, sh energia- ja keskkonnasektorit. Ringlussevõtu määrad on väga madalad ja õhukvaliteet on endiselt suhteliselt halb. Metsa säästev majandamine muutub järjest probleemsemaks. Energiasektorit takistab üleregulatsioon ning energiapoliitika ei ole täielikus kooskõlas liidu kliima- ja energiaeesmärkidega.
- (18) Slovakkia on astunud olulisi samme hästi toimiva riigihangete süsteemi loomiseks. On tehtud jõupingutusi pakkumuste hindamise kvaliteedikriteeriumide kasutuselevõtuks. Riigihankemenetluste korraldamise kohustuslikud elektroonilised vahendid peaksid olema kasutusvalmis 2018. aasta oktoobriks. Kuigi seda ei tehtud optimaalse tõhususega, kohaldati kõikide Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu rahastatud projektide suhtes põhjalikku eelkontrolli. Sellegipoolest ei ole veel saavutatud sisekontrollide, läbipaistvuse, digiteerimise, professionaalsemaks muutmise ning riigihangete strateegilisuse ja keskkonnasäästlikkuse näitajate rahuldavat taset. See tuleb välja ka punktisummadest, mis Slovakkia on saanud seoses konkurentsi moonutatavate tavade ja mis on endiselt mõnevõrra kõrgemad liidu keskmisest, kuigi on toimunud mõningane edasimineku. Lisaks tundub, et endiselt ei pühendata piisavalt korruptsiooniga võitlemisele. Üle poole ettevõtjatest leiab, et riigi ametiasutuste korraldatud riigihangetes esineb tihti korruptsiooni.
- (19) Slovakkia ärikeskkonna kvaliteeti mõjutavad oluliselt korruptsioon, keerukad haldusmenetlused, ettevõtlu-seeskirjade liiga suur arv ja sagedane muutmine ning mure seoses mitme reguleeriva asutuse juhtimisega. Kuigi Slovakkia on rahvusvahelistes võrdlustes kohati tahapoole jäänud, on Slovakkia kindlaks määranud mitu meetet, millega parandada ärikeskkonna kvaliteeti ja soodustada investeringuid. Samuti on Slovakkia tugevdanud oma regulatiivse mõju hindamise raamistikku, laiendades viimastel aastatel selle kasutamist. Lisaks võeti hiljuti vastu uus parema õigusloome strateegia „Regulatiivse mõju hindamine 2020“. Äriteenuste sektoris on endiselt märkimisväärsed regulatiivsed tõkkeid, mis on liidu keskmisest rangemad arhitektide, inseneride, maksunõustajate, juristide, patendivolünike, kinnisvaramaaklerite ja giidide puhul. Soovitused regulatiivsete tõkete kõrvaldamiseks esitati komisjoni 10. jaanuari 2017. aasta teatises, mis käsitles soovitusi kutsealateenuste reguleerimise reformimiseks. Ent Slovakkia ei ole nende piirangute kõrvaldamise edusammudest teatanud.
- (20) Korruptsioonivastast võitlust ei ole kokkuvõttes suudetud hoogustada. Korruptsioonitaset tajutakse endiselt kõrgena ja korruptsiooniga seotud õiguserikkumiste eest esitatakse süüdistusi varasemast veelgi harvem. Pärast uuriva ajakirjaniku mõrva ja arvestades tema paljastusi erinevates kõrgetasemelistes korruptsioonijuhtumites, on tajutav korruptsioon veelgi süvenenud. Süüdistuse esitamiseni jõutakse väga väheste kõrgetasemeliste juhtumite puhul. Politsei ja prokuröride puuduva vastutuse probleemi ei ole lahendatud ning see takistab korruptsioonivastast võitlust ja tundlike korruptsioonijuhtumite uurimist.
- (21) Slovakkia jaoks on endiselt probleemiks kohtusüsteemi tulemuslikkuse ja sõltumatuse suurendamine, kuigi tulemuslikkus on mõnevõrra paranenud. Kohtute sõltumatuse küsimus teeb endiselt muret, sh kõikides kohtuastmetes kohtunike ametisse nimetamise menetluse puhul.
- (22) Kuigi innovatsiooni hoogustamisega saab konkurentsivõimet parandada ning soodustada üleminekut teadmiste-põhisele majandusele, on Slovakkia innovatsioonisuutlikkus endiselt tagasihoidlik, sh on väga madal ettevõtjate teadus- ja arendustegevuse intensiivsus (2016. aastal 0,40 % SKPst). Slovakkias on küll mastaapne kesk- ja kõrgtehnoloogilise tootmise sektor, kuid turgu valitsevad hargmaised ettevõtjad ei ole seni olnud teadus- ja arendustegevusest eriti huvitatud ning 2016. aastal oli ettevõttesisesel innovatsiooniga tegelevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate protsent Slovakkias palju madalam (13,9 %) kui liidus tervikuna (28,8 %).
- (23) Avalik sektor investeeris tänu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamisele 2009.–2015. aastal varasemast palju enam teadusuuringutesse ja innovatsiooni. Nende investeeringute täielik potentsiaal on saavutamata, sest Slovakkia teaduskeskkonna ebatõhusus ei ole seda võimaldanud. Asepeaministri kantsleil rolli teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni kooskõlastamisel on küll tugevdatud, kuid suures plaanis on selles

valdkonnas poliitika juhtimine nõrk. Süsteemi killustatus ja nõrk juhtimisraamistik, mille puhul vastutusalad jagunevad mitme ministeeriumi ja rakendusameti vahel, kusjuures kooskõlastamine on seejuures tihti puudulik, viib selleni, et reformid lükkuvad pidevalt edasi. Teadmussirde stimuleerimise, tööstuses teadussuutlikkuse suurendamise ning ettevõtjate ja akadeemikute koostöö parandamise meetmed edenevad väga aeglaselt.

- (24) Komisjon on 2018. aasta Euroopa poolaasta raames Slovakkia majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud selle tulemused 2018. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka 2018. aasta stabiilsusprogrammi, 2018. aasta riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Slovakkiale esitatud soovitude järelmeetmeid. Komisjon ei ole arvesse võtnud mitte üksnes nende asjakohasust Slovakkia eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka seda, mil määral need vastavad liidu õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda riigi tulevastes otsustes liidu tasandi panus ja tugevdada seeläbi liidu üldist majandusjuhtimist.
- (25) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu 2018. aasta stabiilsusprogrammiga tutvunud ja tema arvamus ⁽¹⁾ kajastub eelkõige allpool esitatud soovitusel 1,

SOOVITAB Slovakkial võtta 2018. ja 2019. aastal järgmisi meetmeid:

1. Tagada, et valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär ei ületa 2019. aastal 4,1 %, mis vastab igaaastasele struktuursele kohandusele 0,5 % SKPst. Rakendada tervishoiusüsteemi kulutõhususe suurendamise meetmeid ja töötada tervishoius välja tulemuslikum tööjustrateegia.
2. Tugevdada aktiveerimis- ja oskuste täiendamise meetmeid, sh kvaliteedile orienteeritud koolitus ja personaalsed teenused ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele, rakendades eelkõige pikaajaliste töötute tegevuskava. Edendada naiste tööhõivet, laiendades ennekõike taskukohase hinnaga ja kvaliteetse lastehoiuteenuse pakkumist. Parandada hariduse kvaliteeti ja kaasavust, sh suurendades roma laste osalemist tavahariduses alates varasest lapsepõlvest.
3. Suurendada riigihangetes kvaliteedi- ja olelusringi maksumuse kriteeriumide kasutamist. Võidelda korrupsiooniga, sh tagades kehtivate õigusaktide täitmise ning suurendades politsei- ja prokuratuuritasandil vastutust. Parandada kohtusüsteemi tulemuslikkust, tagades eelkõige kohtunike ametisse nimetamise sõltumatuse. Vähendada riikliku teadusuuringute süsteemi killustatust ja stimuleerida äriinnovatsiooni, sh väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul.

Brüssel, 13. juuli 2018

Nõukogu nimel

eesistuja

H. LÖGER

⁽¹⁾ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.